

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Сучасна поліграфія та види друкованої продукції

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	Управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
освітній рівень	магістр	кафедра	торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи

ВИКЛАДАЧ

Акмен Вікторія Олександрівна

Вища освіта за спеціальністю:

- інженер-товарознавець;
- магістр з маркетингу.

Науковий ступінь: кандидат технічних наук за спеціальністю 05.18.15 «Товарознавство харчових продуктів».

Вчене звання: доцент кафедри товарознавства в митній справі

Досвід роботи на посаді: більше 15 років

Показники професійної активності з курсу:

- авторка 10 методичних розробок за дисципліною;
- Член Міжнародного товариства товарознавців і технологів (International Association of Commodity Science and Technology – IGWT)
- Член Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент освіти»;
- співавтор навчального посібника та тематично спрямованих публікацій;
- учасниця більше 30 наукових та методичних конференцій різного рівня.

телефон	0963039769	електронна пошта	viktoriaakmen@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet

До викладання дисципліни долучені: -

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Опанування знань з питань поліграфічних особливостей виготовлення друкованої продукції; набуття навичок по визначенню та формуванню асортименту та якості книжкових товарів; ознайомлення з методами по виявленню та встановленню факторів, що впливають на формування споживчих властивостей книжкових товарів і збереження їх якості під час надходження до кінцевого споживача; ознайомлення ознайомити з особливостями торгівлі поліграфічними товарами.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• Здатність здійснювати діяльність з організації закупівлі і торгівлі друкованою продукцією, формування споживчого попиту з врахуванням споживчих властивостей даного виду товарів у взаємодії суб'єктів ринкових відносин. (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК10, ЗК11, СК2, СК3, СК7, СК9, СК10, РН3, РН5, РН7) / індивідуальні завдання, рішення кросвордів. • Вміння визначати формат та види основних елементів поліграфічного оформлення видань (види палітурок, шрифтів, рисунків тощо). (ЗК2, ЗК3, ЗК6, СК5, СК6, СК7, РН3) / індивідуальні завдання, задачі, рішення кросвордів, тестування. • Здатність розумітись на видах друкованої продукції та формувати асортимент за призначенням торговельного підприємства при взаємодії із суб'єктами ринкових відносин (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК10, СК2, СК3, СК10, РН3, РН5, РН7, РН 11, РН12) / індивідуальні завдання, рішення кросвордів, тестування. • Здатність ідентифікувати товар за типами видань, видом друку, УДК та маркуванням при здійсненні діяльності у сфері торгівлі та підприємницької діяльності (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК10, СК2, СК4, СК5, СК6, СК7, РН3, РН5, РН7, РН 11, РН12) / індивідуальні та групові завдання, тестування. • Здатність визначати якість товару та рівень дефектності, при використанні нормативно-технічної документації в підприємницькій та торговельній діяльності (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК10, СК5, СК6, СК7, РН3, РН5, РН 11, РН12, РН15, РН 16) / Індивідуальні завдання з використанням нормативно-технічної документації, тестування. • Вміння визначати чинники, що впливають на споживчі властивості друкованої продукції під час зберігання та товаропросування від виробника до кінцевого споживача у сфері торгівлі та підприємництва, з врахуванням ризиків (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК10, СК6, СК7, РН3, РН 11, РН12)/ індивідуальні завдання, круглий стіл або командна гра, тестування.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 16 годин лекції, 14 годин практичні; поточний контроль; індивідуальні завдання; підсумковий контроль – диференційований залік. Рейтинг студента визначається за накопичувальною 100 бальною шкалою і складається з оцінки поточного контролю за усіма видами аудиторних занять і самостійної роботи та підсумкового контролю.
Вимоги викладача	Відвідування занять, вчасне виконання всіх видів завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	Вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1. Лекція 2.	Прак- тичне заняття 1 (ПЗ-1)	Визначення видів конструктивних елементів книги, видів шрифтів, типів тексту. Визначення видів та елементів декоративного оформлення у поліграфії.	Самостійна робота	Історія виникнення і розвитку книги. Нормативно-правове забезпечення видавничої справи. Перспективи розвитку ринку книжних видань різного спрямування. Заходи, що необхідно застосовувати для розвитку вітчизняного книговидання. Фактори, що перешкоджають розвитку видавничої діяльності в Україні.

	Мета, завдання курсу. Стан книжкового ринку, перспективи його розвитку. Конструктивні елементи книги, шрифти та їх характеристика, типи тексту, ілюстрації та елементи декоративного оформлення.				Графічні елементи шрифту. Шрифтові гарнітури. Текст та його види. Види ілюстрацій, що застосовуються у книжних виданнях, їх призначення. Елементи декоративного оформлення: орнаментальні рамки, орнаментальний фон, геометричний орнамент, природний орнамент, орнамент-символ чи емблема.
Лекція 3.	Характеристика, типи тексту і заголовків. Оформлення палітурки, титульного аркуша та довідкових елементів, вимоги до їх якості	ПЗ-2	Дослідження видів оформлення палітурки, титульного аркуша. Довідкові елементи: апарат видання, формування та структура УДК, ISBN	Самостійна робота	Основні і додаткові тексти. Титульний аркуш, що він собою являє, обов'язкові та додаткові елементи його оформлення. Довідкові елементи книги. Обкладинка та палітурка як елементи зовнішнього образу книги; їх основне призначення.
Лекція 4.	Матеріали для виробництва друкованої продукції, характеристика друкарських паперів та фарб	ПЗ-3	Визначення якості матеріалів для виробництва друкованої продукції за маркуванням та кодуванням, характеристика друкарських паперів та фарб.		Основні властивості паперу та їх вплив на показники якості. Друкувальні фарби та їх склад. Зв'язуючі речовини: оліфи з натуральної олії, штучні оліфи та ін. Матеріали для зовнішнього оформлення книги. Палітурні тканини та клеї.
Лекція 5.	Загальні поняття про асортимент та виробництво друкованих виробів. Класифікація та асортиментна характеристика різних типів видань (тираж, обсяг видання)	ПЗ-4	Класифікація та асортиментна ідентифікація різних типів видань (тираж, обсяг видання).		Самостійна робота
Лекція 6.	Соціальні, функціональні, ергономічні, естетичні властивості товарів поліграфії, їх надійність, технічний контроль в системі управління якістю та особливості торгівлі поліграфічними товарами	ПЗ-5	Дослідження споживних властивостей друкованої продукції. Взаємозв'язок рівня споживних властивостей друкованої продукції та попиту споживачів.	Соціальна сутність книги. Функціональні властивості книг. Основні ознаки, що обумовлюють естетичні властивості. Надійність книжкових видань (довговічність і ремонтпридатність). Види контролю у поліграфічному виробництві. Особливості маркетингу, організації збуту та торгівлі.	

Лекція 7.	Визначення кількості та якості поліграфічних товарів, облік і аналіз браку, виявлення основних дефектів. Пакування, маркування, транспортування та зберігання товарів поліграфії	ПЗ-6	Якість, методи дослідження якості поліграфічних товарів. Ідентифікація за видом друкованої продукції, видом друку, УДК та маркуванням. Вимоги до пакування, маркування, транспортування та зберігання товарів поліграфії	Послідовність проведення експертизи якості видавничо-поліграфічного оформлення та поліграфічного виконання книжкової продукції. Основні фактори, на які слід звертати увагу при прийманні книжкової продукції. Характеристика сприятливих умов для зберігання книжкових товарів. Характеристика основних способів пакування книжкових товарів. Роль упаковки при перевезенні книжних товарів.
Лекція 8	Дефекти друку, їх причини і усунення. Аспекти формування якості поліграфічних товарів на етапах виробництва	ПЗ-7	Вивчення дефектів друку та чинників, що впливають на якість товарів під час зберігання та товаропросування до кінцевого споживача.	Опис дефектів друку, що найбільш часто зустрічаються. Характеристика вимог, що сприяють відсутності браку протягом виробництва та отриманню якісної книжкової продукції

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Методичне забезпечення

1. Сучасна поліграфія та види друкованої продукції : метод. вказівки та завдання до виконання практ. робіт для здобувачів денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 076 «Підприємництво та торгівля» / уклад.: В. О. Акмен, С. В. Сорокіна. Харків: ДБТУ, 2023. 76 с.
2. Акмен В. О. Товарознавство книги : пакет тестових завдань для контролю поточних та залишкових знань студентів за спеціальністю «Товарознавство та експертиза в митній справі». Харк. держ. ун-т харч, та торг. Харків : ХДУХТ, 2018. 81 с.
3. Товарознавство книги : опорний конспект лекцій з дисципліни для студентів спеціальності «Товарознавство та експертиза в митній справі» / М. П. Головка, В. О. Акмен, С. В. Сорокіна. Харк. держ. ун-т харч, та торг. Харків : ХДУХТ, 2019. 88 с.
4. Акмен В. О., Сорокіна С.В. Сучасна поліграфія та види друкованої продукції. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» / Електрон. дані. Х. : ДБТУ, 2024. 46 с.
5. Сучасна поліграфія та види друкованої продукції : Робоча програма для здобувачів денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 076 «Підприємництво та торгівля» / уклад.: В. О. Акмен. Харків: ДБТУ, 2023. 25 с.

Література

1. Головка М. П. Товарознавство книги : навч. посібник [Електронний ресурс] / М. П. Головка, С. В. Сорокіна, В. О. Акмен. Електрон. дані. Х. : ХДУХТ, 2015. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. Назва з тит. екрана
2. Шпак В.І. Видавничий бізнес: книга редактора : навч. посіб. К. : ДП «Експрес-об'ява». 2022. 2-ге вид. доп. і перероб. 292 с.
3. Передрій О.І., Речун О.І. Товарознавство книги : конспект лекцій. Луцьк : Луцький національний технічний університет, 2019. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9/
4. Михайлов В. І., Глушкова Т. Г., Зельніченко О. І. Непродовольчі товари : підручник. К. : Книга, 2005. 556 с.
5. Гаванко С. Конструкція книги. Львів : Фенікс, 1999. 134 с.
6. Сава В. Основи техніки створення книги : навч. посібник. Львів: Каменярь, 2000. 134 с.
7. Низовий М. А. Вступ до книгознавства : навч. посібник. К. : Кондор, 2009. 144 с.
8. Пушкар О. І. Технології поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. І. Пушкар, Є. М. Грабовський, М. М. Оленич. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 195 с.
9. Шевченко В. Художньо-технічне редагування : підручник. Київ : Видавець Паливоди А. В., 2010. 516 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки при поточному контролі
		до 50	Підсумковий контроль
Поточний контроль та оцінювання знань	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на аудиторних заняттях та індивідуальне завдання
		до 20	відповіді на тестові питання
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Учасники освітнього процесу керуються принципами низкою положень з академічної доброчесності та якості освітнього процесу, відповідно до діючих у ДБТУ положень (діючі положення <http://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publicna-informatsiya/normatyvna-baza/>): «Про організацію освітнього процесу в ДБТУ», «Про академічну мобільність здобувачів освіти ДБТУ», «Про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу», «Про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин», «Про організацію і порядок перевірки наявності текстових запозичень в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти», «Про групу сприяння академічній доброчесності у ДБТУ», тощо